

Ullrich Junker

Grabstelle

von Priester Rudolf Gaffron
auf dem Friedhof in Hermsdorf / Sobieszów
erneuert durch
Priester Józef Fraç im Sommer 2013

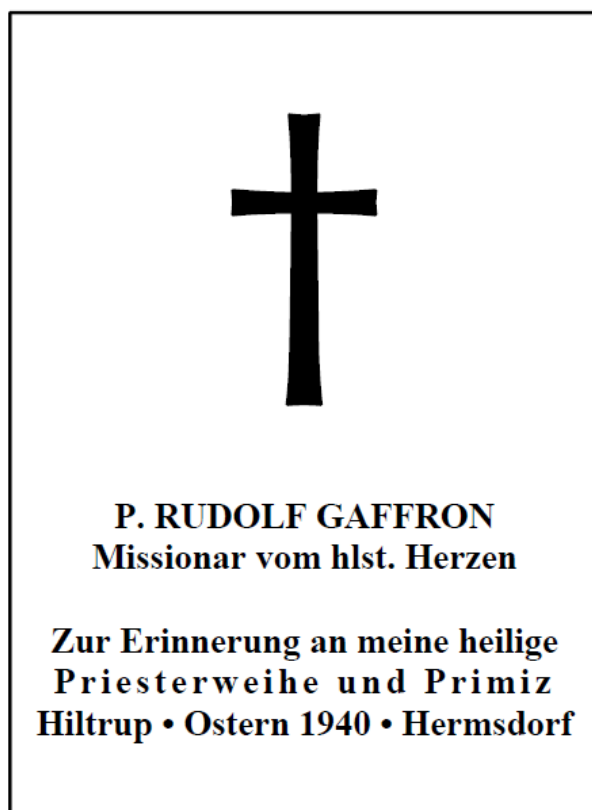
© im Mai 2014
Ullrich Junker
Mörikestr. 16
D 88285 Bodnegg
Tłumaczył Henryk Dąbkiewicz

Pfarrer und Missionar Rudolf Gaffron

Nachstehendes Gedenkblättchen erinnert an den Hermsdorfer Rudolf Gaffron. Pfarrer Gaffron verstarb noch während des Krieges und wurde auf dem Hermsdorfer Friedhof zur ewigen Ruhe gebettet.

Książd i misjonarz Rudolf Gaffron

Poniższa ulotka pamiątkowa poświęcona jest pamięci Rudolfa Gaffrona z Sobieszowa (Hermsdorfu). Pastor Gaffron zginął w czasie wojny i został pochowany na cmentarzu w Sobieszowie (Hermsdorf).

Pater Rudolf Bernhard Gaffron wurde am 26. Okt. 1912 als Sohn des Pawel Gaffron und der Jda geb. Müller in Luboniec (Lubonietz) in Oberschlesien geboren. Der Taufschein wurde in poln. Sprache ausgestellt.

Am 11. Juni 1922 wurde Rudolf B. Gaffron von Kardinal-Fürstbischof Bertram gefirmt. Ein Entlassungs-Zeugnis der kath. Schule zu Prenzlau - Uckermark mit Datum 31. März 1927 belegt den Abschluß der Oberklasse dieser Schule. Im Anschluß daran erfolgte die 7jährige Weiterbildung an der Missionsschule in Hiltrup in Westfalen. Und am 1. Februar bat Rudolf B. Gaffron um Aufnahme in das Noviziat der Missionare vom heiligsten Herzen Jesu in Münster-Hiltrup.

Ojciec Rudolf Bernhard Gaffron urodził się 26 października 1912 r. jako syn Pawła Gaffrona i Jdy z domu Müller z Luboniec (Lubonietz) na Górnym Śląsku. Świadcstwo chrztu zostało wystawione w języku polskim.

11 czerwca 1922 r. Rudolf B. Gaffron został bierzmowany przez kardynała-prezbitera biskupa Bertrama. Świadcstwo zwolnienia z katolickiej szkoły w Prenzlau - Uckermark z dnia 31 marca 1927 roku świadczy o ukończeniu ostatniej klasy tej szkoły. Potem nastąpiło 7 lat dalszej edukacji w szkole misyjnej w Hiltrup w Westfalii. A 1 lutego Rudolf B. Gaffron poprosił o przyjęcie do nowicjatu Misjonarzy Najświętszego Serca Jezusowego w Münster-Hiltrup.

Am 9. März 1940 wurde Rudolf B. Gaffron mit vielen Ordens- und Weltgeistlichen im Dom zu Münster durch Bischof Clemens August Graf von Galen¹ zum Priester geweiht.

Die Priesterweihe mußten ganz kurzfristig durchgeführt werden, da der Bischof als Oppositioneller von den Nazis streng überwacht wurde und auch die neu Geweihten in das Spektrum dieser totalitären Überwachung kamen.

Im Archiv der Ordensgemeinschaft der Herz-Jesu-Missionare in Hiltrup befinden sich folgende Dokumente:

- Taufzeugnis in polnisch
- Übersetzung des Taufzeugnis

---

¹ Bischof von Galen war der größte Gegner gegen das Hitler-Regime, der öffentlich gegen die Naziherrschaft predigte. Im Untergrund wurden Nachdrucke seine Predigten verbreitet. Aufgrund seiner Predigten hat er im Volksmund den Beinamen „**Der Löwe von Münster**“ erhalten. Die oberste Naziherrschaft erwog die Verhaftung des Bischofs um ihn wegen Staatsverrat hängen zu lassen. Propagandaminister Göbbels fürchte, dass ein katholischer Märtyrer Unruhen im streng katholischen Münsterland auslösen würde. Diesen Befürchtungen bewahrten Bischof von Galen vor dem Schlimmsten. Von Galen wurde 1946 zum Kardinal erhoben und 2005 seliggesprochen.

Biskup von Galen był największym przeciwnikiem reżimu hitlerowskiego, który publicznie głosił hasła przeciwko nazistowskiemu rządowi. W konspiracji rozpowszechniano przedruki jego kazań. Z powodu swoich kazań otrzymał w języku potocznym przydomek "Lew z Münster". Najwyższe władze nazistowskie rozważały aresztowanie biskupa, aby go powiesić za zdradę państwa. Minister propagandy Göbbels obawiał się, że katolicki męczennik może wywołać niepokój w ściśle katolickim Münsterlandzie. Te obawy uchroniły biskupa von Galena przed najgorszym. Von Galen został wyniesiony na kardynała w 1946 r., a beatyfikowany w 2005 r.

- Geburts- u. Taufschein vom Pfarramt in Lubiniec aus dem Jahr 1934 in deutsch.
- Bescheinigung über die Firmung der kath. Kirche zu Prenzlau.
- Schulzeugnis aus Prenzlau - Ueckermark
- Aufnahmegesuch für das Noviziat
- Leumundszeugnis des Generalvikars von Kattowitz
- Moralische Bewertungen (Zeugnisse) der Ordensoberen für die Zulassung zu den Weihen.

9 marca 1940 r. Rudolf B. Gaffron otrzymał święcenia kapłańskie w katedrze w Münster z rąk biskupa Clemensa Augusta Grafa von Galen w obecności wielu osób duchownych, zakonnych i świeckich. Święcenia musiały być udzielane w bardzo krótkim czasie, ponieważ biskup, jako członek opozycji, był ściśle inwigilowany przez nazistów, a nowo wyświęceni również znajdowali się w zasięgu tej totalitarnej inwigilacji.

W archiwach Zakonu Misjonarzy Najświętszego Serca w Hiltrup znajdują się następujące dokumenty:

- Świadcstwo chrztu w języku polskim
- Tłumaczenie świadectwa chrztu
- Akt urodzenia i chrztu z urzędu parafialnego w Lubińcu z roku 1934 w języku niemieckim.
- Świadcstwo bierzmowania z kościoła katolickiego w Prenzlau.
- Świadcstwo szkolne z Prenzlau - Ueckermark²
- Podanie o przyjęcie do nowicjatu
- Zaświadczenie o nieposzlakowanej opinii od Wikariusza Generalnego w Katowicach
- Oceny moralne (świadectwa) przełożonych zakonnych o dopuszczeniu do święceń.

Es sind leider keine Dokumente bzw. Hinweise auf die seelsorgliche Tätigkeit, Einsatzorte, auch nichts über evtl. Dienst beim Militär vorhanden.

Am 19. Februar 1943 ist Priester Rudolf B. Gaffron in Bad Warmbrunn verstorben.

---

² Prenzlau – miasto w północno-wschodnich Niemczech, w kraju związkowym Brandenburgia, siedziba powiatu Uckermark. Leży na Pojezierzu Meklemburskim, nad rzeką Wkrą. Liczy około 20 tys. mieszkańców i zalicza się do średniej wielkości ośrodków Brandenburgii.

Über die Umstände und die Todesursache liegen leider keine Unterlagen vor.

Der Vater Paul Gaffron, Justitz-Sekretär i. R., verbrachte seinen Lebensabend in Hermsdorf unterm Kynast,³ Warmbrunner Str. 18. Daher fand sein Sohn auf dem Friedhof in Hermsdorf seine letzte Ruhestätte.

Niestety nie ma żadnych dokumentów ani wzmianek o działalności duszpasterskiej, miejscach rozlokowania, nie ma też nic o ewentualnej służbie w wojsku.

19 lutego 1943 roku w Cieplicach Zdrój (Bad Warmbrunn) zmarł ksiądz Rudolf B. Gaffron.

Niestety nie zachowały się żadne dokumenty dotyczące okoliczności i przyczyny śmierci.

Ojciec Paul Gaffron, Justitz-Sekretär i.R., resztę swojego życia jako emeryt spędził w Sobieszowie pod Chojnikiem (Hermsdorfie unterm Kynast), ulica Cieplicka 18 (Warmbrunner Str. 18). Dlatego też jego syn znalazł swoje ostatnie miejsce spoczynku na cmentarzu w Sobieszowie (Hermsdorfie).

Pfarrer Józef Frąc in Sobieszow (Hermsdorf unterm Kynast) lag das Schicksal von Priester Rudolf B. Gaffron sehr am Herzen. Als Dank für das kurze Wirken von Priester Gaffron in dieser unwürdigen Zeit hat Pfarrer Józef Frąc im Sommer 2013 die Grabstätte gänzlich erneuern lassen.

Los księdza Rudolfa B. Gaffrona był bardzo bliski sercu proboszcza Józefa Frąca w Sobieszowie (Hermsdorf unterm Kynast). W podzięcie za krótki czas pracy księdza Gaffrona w tym niegodnym okresie, latem 2013 roku proboszcz Józef Frąc zlecił gruntowną renowację nagrobka.

Pfarrer Józef Frąc war der Meinung, daß Priester Rudolf Gaffron durch die Nazis umgekommen sei.

Ksiądz Józef Frąc był zdania, że ksiądz Rudolf Gaffron zginął z rąk hitlerowców.

---

³ Adressbuch von Hermsdorf – 1937.

Książka adresowa Hermsdorfu – 1937.

Laut Archivdirektor Ivo Łaborewicz ist im Standesamt-Sterbebuch von Warmbrunn und Hermsdorf der Sterbefall Gaffron nicht verzeichnet, nur im Standesamt-Sterberegister für das Jahr 1945 ist der Sterbefall Rudolf Gaffron, Wohnort Hermsdorf, allerdings mit dem Datum 19.2.43 und der Nr. 7 verzeichnet.

Według dyrektora archiwum Ivo Łaborewicza śmierć Gaffrona nie jest odnotowana w księdze zgonów Cieplic (Warmbrunn) i Sobieszowa (Hermsdorf), tylko w księdze zgonów za rok 1945. Śmierć Rudolfa Gaffrona, miejsce zamieszkania Hermsdorf, jest jednak odnotowana z datą 19.2.43 i numerem 7.

Familienname	Vorname		Religion	Geburtsregister		Heiratsregister		Sterberegister	
	Wohnort	Paar		Jahrgang	Nr.	Jahrgang	Nr.	Jahrgang	Nr.
<u>1943:</u>									
Fünther	Ernst	Hermsdorf	evang.	15.4.43	12				
George	Klaus	Hermsdorf	evang.	22.4.43	13				
Kippendorfer	Jobst	Lichersa	ev.			3.4.43	7		
Kippendorfer	Ilona	Agnesdorf	evang.	16.6.43	19				
Lorlach	Alfred	Hermsdorf	evang.					14.3.43	52
Fünther	Wald	Hermsdorf	evang.					31.8.43	55
Fritter	Klaus	Hermsdorf	evang.	5.9.43	28				
Fritter	Klaus	Hermsdorf	evang.					20.11.43	68
Lehmann	Robert	Lynwasser	evang.					6.12.43	70
~~Gerber~~	~~Jürgen~~	~~Agnesdorf~~	~~gottgl.~~					~~18.44~~	~~57~~
<u>1944:</u>									
~~Gerber~~	~~Jürgen~~	~~Agnesdorf~~	~~gottgl.~~					18.44	57
Grotke	Erich	Hermsdorf/Byg.	evang.			4.11.44	37		
Georg	Isela	Lynwasser/Byg.	ev.	28.12.44	43				
~~Gaffron~~	~~Rudolf~~	~~Hermsdorf~~	~~ev.~~					~~19.2.43~~	
<u>1945:</u>									
Gaffron	Rudolf	Hermsdorf	ev.					19.2.43	7
Feister	Ernst	Hermsdorf						11.2.45	18
Georg	Erhard	Hermsdorf	ev.	27.2.45	14				

Verdr. D. 315. Alfabetisches Namensverzeichnis für alle 3 Register. Radbdruck verboten!
Verlag für Landesamtswesen G. m. b. H. in Berlin 2261, Gieseler Straße 109.

Im Sommer 2013

Gedenkstätte Klosterwald Hiltrup
Infolge des II. Weltkrieges verstorbene Brüder des Klosters
„Herz – Jesu – Missionare“ in Münster-Hiltrup

Klasztorny pomnik leśny Hiltrup
W wyniku II wojny światowej zmarli bracia z klasztoru
"Misjonarze Serca Jezusowego" w Münster-Hiltrup

Rudolf Gaffron